

Kraljestvo Srbov, Hrvatov in Slovencev.

URADNI LIST

deželne vlade za Slovenijo.

Kolkovanje bankovcev
v Sloveniji se prične
dne 30. novembra 1919.

Naredbe osrednje vlade.

721.

Pravilnik

glede postopanja o priliki kolkovanja kron.

Ministrstvo financ je z odlokom z dne 1. novembra 1919., I. br. 3183, glede postopanja ob žigosanju kron izdalo ta-le pravilnik:

Clen 1.

Preden se definitivno reši vprašanje valute v kraljestvu Srbov, Hrvatov in Slovencev in zaradi jasne označbe kron, ki so sedaj na našem ozemlju, se bo izvedlo kolkovanje kron z nalepitvijo posebnih kolkov.

Na ta način se označijo bankovci po tisoč, sto, petdeset, dvajset in deset kron, ki so bili že enkrat uradno žigosani po oblastvih kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev, in to v zmislu naredbe ministrstva financ A. br. 1263 z dne 12. decembra 1918. Enokronski in dve-kronski bankovci se ne bodo kolkovali in smejo v bodoče krožiti na našem ozemlju samo, ako so bili prej uradno žigosani.

Zaradi izvedbe kolkovanja kron se sestavi v ministrstvu financ posebna komisija petih članov, ki jih imenuje finančni minister. Ta komisija bo vršila vse tehnične posle, združene s tem delom.

Clen 2.

Kolkovanje kron izvrše:

- podružnice Avstro-ogrske banke v Zemunu, Zagrebu, Oseku, Varaždinu, Ljubljani, Mariboru, Pečuhu, Sarajevu, Banjaluki, Mostaru, Splitu, Novem Sadu, Subotici, Velikem Bečkereku, Pančevu in Vršču,
- vsi denarni zavodi in njih podružnice, ki se sporazumno izbere za ta posel,
- vse okrožne in okrajne (sreske) finančne uprave v Srbiji in v Črni gori,
- vsi ostali državni uradi, ki se v to določijo.

Clen 3.

Pri vsaki podružnici Avstro-ogrske banke kot središču kolkovanja za svoje okrožje kakor tudi pri vsaki okrožni finančni upravi, takisto kot središču kolkovanja za svoje okrožje, se osnuje po ena podkomisija treh članov, v katero vstopijo kot predsednik okrožni ali okrajni (sreski) načelnik (predstojnik) iz dotičnega kraja in kot člana en uradnik ministrstva financ in en zastopnik bank ali trgovskega stanu. Ta podkomisija bo delovala po navodilih glavne komisije v Beogradu. Vse te podkomisije imajo pravico, da pritegnejo ob zamenjavi kron k delu po potrebi državne in zasebne uradnike kakor tudi osebe s svobodnih poklicev (z njih privolitvijo).

Clen 4.

Cim se izvrši imenovanje glavne komisije v Beogradu in omenjenih podkomisij, bo sestaviti sporazumno za vsako okrožje seznamek onih denarnih zavodov, ki se pozovejo na sodelovanje pri kolkovanju kron.

Clen 5.

Glavna komisija v Beogradu preskrbi prej pravočasno vsem navedenim podružnicam Avstro-ogrske banke in okrožnim finančnim upravam toliko kolkov, kolikor jih je po njeni cenitvi treba za dotično okrožje.

Istotako se založe poštne hranilnice v Zagrebu, Ljubljani, Sarajevu, Splitu in Novem Sadu s količinami kolkov, potrebnimi za kolkovanje blagajniške gotovine vseh državnih oblastev.

Razpošiljanje kolkov podružnicam se izvrši ob državnih stroških.

Clen 6.

Ko dospeje kolki k podružnicam Avstro-ogrske banke in k okrožnim finančnim upravam, pozovejo okrožne podkomisije vse v poštev prihajajoče zavode, naj pošljejo svoje blagajnike s potrebnimi vozili v prostore dotične podružnice ali okrožne finančne uprave in tamkaj v naprej (anticipando) prevzamejo toliko kolkov, kolikor jih po sporazumni cenitvi potrebujejo za kolkovanje kron pri svoji blagajnici.

Ako bi bilo za prevoz kolkov treba vojaškega spremstva, poskrbe okrožne podkomisije pravočasno pri komandi mesta, da se dá vsakemu denarnemu zavodu na razpolago potrebno število vojakov za spremstvo.

Clen 7.

Kolke izdado denarnim zavodom podružnice in okrožne finančne uprave proti navadni pobotnici, ne da bi za to zahtevale posebnega jamstva ali zaloge.

Clen 8.

Vse stroške za prenos kolkov kakor tudi za kolkovanje kron samo pokrije država.

Radi tega naj otvorijo vsi zavodi in uradi, ki bodo sodelovali pri kolkovanju kron, začasen „Račun države za stroške kolkovanja kron“, ki se poravna po završenem poslu in proti vizumu okrožne podkomisije iz glavne državne blagajne.

Clen 9.

V vsakem denarnem zavodu ali državnem uradu, ki bo vršil kolkovanje kron, se določi

- en likvidator,
- vsaj en blagajnik,
- potrebno število števecv in osebja, ki bo nalepljalo kolke na bankovce.

Likvidator naj ponajprej sprejema občinstvo, ki naj mu navede

1. a) ime in krstno ime stranke,
- b) njen poklic,
- c) njeno stanovanjsko mesto,

2. vsoto kron, ki jo prinaša stranka na kolkovanje.

Likvidator naj vse to vpiše v svoj blok, ki bo imel talon (souche) in kupon.

Ko izpolni na isti način vse podatke na talonu in kuponu, odtrga likvidator perforirani kupon ter ga izroči blagajniku, ki na tej podstavi prevzame predložene krone ter izda odgovarjajočo vsoto kolkov, kateri se morajo v vpričo njega nalepiti na predložene krone.

Pri tej priliki se pridrži 20 odstotkov od vsake vsote, predložene za kolkovanje, ter se za pridržano vsoto izda prinašalcu pobotnica, ki jo podpiše zavod ali urad, kateri vrši kolkovanje.

Te pobotnice se bodo izplačale o priliki, ko se krone zamenjajo v dinarje, kakor efektivne krone.

Clen 10.

Vse obrazce, pobotnice itd., natisne enotno za vso državo glavna komisija v Beogradu ter jih razpošlje okrožnim podkomisijam pravočasno hkrati s kolki. Vsi obrazci bodo natisnjeni obenem srbsko v cirilici ter hrvaško in slovensko v latinici.

Clen 11.

Roki za kolkovanje kron se določi na 14 dni. Kdor v tem roku ne kolkuje svojih kron, izgubi pravico, da jih kolkuje pozneje.

Clen 12.

Deset dni pred pričetkom kolkovanja je objaviti po političnih oblastvih v vsej državi naredbo o kolkovanju kron, o njenem značaju in njenih posledicah, o dnevu, kdaj se kolkovanje prične, in o roku, doklej bo trajalo.

Okrožne podkomisije naj naroče političnim oblastvom, naj z vsemi mogočimi sredstvi čim intenzivneje publicirajo ta razglas.

Hkrati naj naprosijo okrožne podkomisije posebno duhovnike, naj med službo božjo in drugače obveste svoje župljane o gori navedenih določilih.

Istotako naj se naprosijo učitelji, notarji, državni upravniki in vsi inteligentnejši ljudje, naj o kolkovanju kron obveščajo narod po potrebi tudi na ljudskih zborovanjih.

Clen 13.

Tri dni pred pričetkom kolkovanja kron se objavi v „Službenih Novinah“ uradna naredba o tem.

To naredbo določi glavna komisija v Beogradu brzojavno

- a) vsem okrožnim podkomisijam,
- b) vsem dnevnim listom v vsem kraljestvu po tiskovnem uradu,
- c) vsem političnim oblastvom.

Clen 14.

V času, ko se bo vršilo kolkovanje kron, ostanejo zaprte vse banke, vsi denarni zavodi in vse menjalnice, ki ne bodo sodelovale pri tem kolkovanju.

Clen 15.

Tekom prvih treh dni po pričetku kolkovanja se morejo vsa plačila vršiti v kolkovanih in nekolkovanih kronah.

Počeni s črtitrim dnevom kolkovanja ima upnik, odnosno prodajalec, pravico zahtevati, da se mu dolžno plačilo položi samo v kolkovanih kronah.

Clen 16.

Po poteku roka za kolkovanje bodo imela okrožne podkomisije pravico, da v roku 14 dni izvrše naknadno kolkovanje kron onim osebam, ki nedvomno dokažejo, da so bile vsled bolezni, odsotnosti izven svojega bivališča, vsled službe, zapora ali drugače po kakem drugem slučaju višje sile zadržane, da bi bile kolkovale svoje krone.

Podkomisija naj v tem primeru postopa kar najstrože.

Taka naknadna kolkovanja se bodo mogla vršiti samo pri blagajnicah podružnic Avstro-ogrske banke in okrožnih finančnih uprav.

Naknadne primere take vrste bo obravnavala glavna komisija v Beogradu do končnega obračuna s podružnicami Avstro-ogrske banke in okrožnimi finančnimi upravami.

Člen 17.

Po preteku 14 dni, določenih za kolkovanje kron, morajo napraviti vsi denarni zavodi izkaz o tem, koliko so

- a) prejeli kolkov,
- b) koliko so jih izdali,
- c) katero vsoto kron so strankam pridržali in za katero vsoto so izdali pobotnice.

Člen 18.

Na podstavi teh izkazov in likvidatorjevega bloka morajo denarni zavodi položiti račun podružnicam, odnosno okrožnim finančnim upravam, izročivši jim iz prometa vzete krone, ostane kolkov in vse dokumente o svojem delu.

Člen 19.

Da bi se olajšal posel kolkovanja kron, naj spravijo denarni zavodi vse iz prometa vzete krone v zveznje po tisoč bankovcev, katere naj križema zapečatijo s svojim pečatom ter naj jih dajo parafrirati po svojih dveh uradnikih ter tako odvedo podružnicam Avstro-ogrske banke in okrožnim finančnim upravam.

Podružnice Avstro-ogrske banke, odnosno okrožne finančne uprave, bodo preštele samo zveznje, a ne njih vsebine.

Člen 20.

Glavna komisija v Beogradu bo na podstavi poročil okrožnih podkomisij izdala potrebne dispozicije, kako naj se iz prometa vzete krone osredotočijo v glavni državni blagajni.

Člen 21.

Kot občno navodilo vsem ustanovam, ki bodo vršile kolkovanje, se odreja, naj obrnejo pažnjo na to, da bodo žigi na tisočakih in stotakih brezdvomno avtentični (pristni), najsi bi bili tudi nezadostno jasni, to se pravi, da pohajajo ti žigi od naših političnih ali vojnih oblastev, ki so vršila žigosanje. Vendar pa bodi v tem oziru meročajna sodba ustanove, ki vrši kolkovanje; država se ne bo spuščala v naknadno presojanje pravilnosti prejšnjega žigosanja, niti ne bode nalagala odgovornosti organom, ki so vršili kolkovanje, ako morebiti sprejmejo in kolkujejo bankovce, pri katerih bi se od druge strani ugovarjalo, da niso pravilno žigosani.

Pri bankovcih manjše vrednosti naj se takisto obrača pažnja na pravilno žigosanje, toda v sumljivih primerih naj se bankovci vendarle kolkujejo.

Raztrgane bankovce, da jim le ne manjka kak kos, je sprejemati v zamenjavo.

Člen 22.

V roku treh mesecev mora glavna komisija v Beogradu zaključiti vse obračune s podružnicami Avstro-ogrske banke in okrožnimi finančnimi upravami, osredotočiti vse iz prometa vzete krone v posebnih državnih blagajnah in pri tej priliki likvidirati vse krajevne izdatke za prenos kolkov in kolkovanje kron.

Člen 23.

Kot posebno nagrado za udeležbo pri tem poslu dobivajo člani glavne komisije v Beogradu in člani okrožnih in okrajnih (sreskih) podkomisij po 30 dinarjev (90 kron) na dan, a vse tehnično osebje, ki bo sodelovalo pri zamenjavi kron, po 20 dinarjev (60 kron) na dan.

Delegacija ministrstva financ za Slovenijo in Istro v Ljubljani,
dne 17. novembra 1919.

722.

Naredba ministrstva financ,
s katero se določa, kateri bankovci se smejo kolkovati in kateri ne.

Gospod minister financ je z odlokom z dne 13. novembra 1919, I br. 3382, izdal to-le naredbo:

Ker želim čim prej zaprečiti ogromni pritok kronskih bankovcev, ki se vrši na zločinski način vsled izrabljanja stanja, ustvarjenega z žigosanjem kron v mesecu januarju, sem odredil, da se izvede kolkovanje teh bankovcev, ki so v našem prometu.

Ta odredba bo gotovo izpremenila sedanje stanje, ko more vsak brezvestnež zlorabno postopati.

Nobena tajnost ni, da bo morala pri tej priliki naša država kot zakonitim potem pri nas krožeče prevzeti tudi take bankovce, ki so jih zločinci protipravno uvozili k nam, ker jih ni mogoče razlikovati od pravilno žigosanih. Dolžnost kraljevske vlade pa je, da izključi iz prometa vse one kronске bankovce, ki ne odgovarjajo določbam veljavnih predpisov. Zaradi tega odrejam,

1.) da se ne smejo kolkovati bankovci, kateri očitvidno niso bili nikdar označeni z žigi, ki so jih rabili v to pooblaščenih organi pri žigosanju bankovcev,

2.) da se ne smejo kolkovati bankovci, ki so jasno označeni z žigi oblastev, katera niso bila nikdar v območju naše države.

Z drugimi besedami: Očitvidno nežigosani in oni bankovci, ki nosijo žige oblastev tujih držav, se ne morejo smatrati za take, ki so prišli zakonito v naš promet.

Vsi ostali kronski bankovci, kakor nejasno žigosani, taki z dvomljivimi žigi, z žigi v tujem jeziku, ki se jim pa jasno pozna, da pohajajo od oblasti, katero spada ali je, najsi tudi samo prehodno, spadalo pod našo državo, se morajo sprejemati kot pravnoveljavni ter opremljati s kolki. Kadar si organi za kolkovanje glede tega vprašanja niso povsem na jasnem, se morajo takoj odločiti v prilog stranki, ki je bankovce predložila.

Izdal sem vsem organom za kolkovanje naredbo, da izvrše ta posel brez šikan za prebivalstvo in da se v vsakem dvomljivem primeru odločijo v prilog stranki.

Istotako sem naročil državnim in avtonomnim oblastvom v državi, naj sprejemajo pri svojih blagajnah vse kronске bankovce, izvzemši seveda one, ki niso bili nikoli žigosani.

Delegacija ministrstva financ za Slovenijo
in Istro v Ljubljani,
dne 18. novembra 1919.

Pouk državnim uradom in denarnim zavodom o postopanju pri kolkovanju bankovcev.

V kratkem se izvrši po vsej kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev kolkovanje jugoslovansko žigosanih bankovcev, da se na ta način na novo označijo za plačilno sredstvo, zakonito veljavno v naši državi. Pri kolkovanju bodo v Sloveniji sodelovali predvsem denarni zavodi in izmed državnih uradov zlasti davčni in poštni uradi.

Glede postopanja o priliki kolkovanja je izdalo ministrstvo financ v Beogradu poseben pravilnik, čigar besedilo je priobčeno v številki 164. Uradnega lista z dne 25. novembra t. l. Ta pravilnik določa glavna načela, po katerih naj se izvede kolkovanje. Treba pa je podati na podstavi pravilnika našim denarnim zavodom in uradom, ki se pritegnejo h kolkovanju, še natančnejša pojasnila o organizaciji tega dela na Slovenskem, očrtati jim še podrobneje pot, ki se ga jim bo držati, ter jih opozoriti na razne važne okoliščine, od katerih je zavisna srečna izvršitev poverjene jim naloge. To je namen tega spisa.

I.

Vodstvo.

Celokupno delo kolkovanja v vsej državi bo nadzirala „Glavna komisija za valutno reformo v Beogradu“.

V Sloveniji bosta vodili to delo dve podkomisiji za valutno reformo, prva (predsednik dr. Gregor Žerjav) na sedežu ljubljanske podružnice Avstro-ogrske banke, druga (predsednik dr. Vilko Pfeifer, vladni tajnik v Mariboru) na sedežu mariborske podružnice omenjene banke. Področje ljubljanske podkomisije obseza Kranjsko in politični okraj borovelski na Koroškem, področje mariborske podkomisije pa Štajersko, politični okraj velikovski na Koroškem in Prekmurje.

II.

Sodelujoči uradi in denarni zavodi.

Uradi in denarni zavodi, ki se jim je na Slovenskem poverilo kolkovanje, so razvidni iz priložene seznamke (priloga A). V kolikor imajo svoj sedež v mestu Ljubljani, oziroma Mariboru, vrše svoje poslovanje pod neposrednim nadzorstvom in vodstvom ljubljanske, oziroma mariborske podkomisije. Neposredno pod tem vodstvom so razen njih tudi vsi davčni uradi v mestih in po deželi.

Ostali uradi in denarni zavodi, to so oni, ki imajo svoj sedež izven Ljubljane in izven Maribora, sodelujejo pod neposrednim vodstvom in nadzorstvom svojih pristojnih davčnih uradov, pri katerih se osredotoča vse s kolkovanjem združeno delo na deželi. Glede davčnih uradov velja v splošnem načelo, da bodo vršili, oziroma vodili kolkovanje vsak samo v mejah svojega uradnega okoliša. Tako bo n. pr. davčni urad za mesto Ljubljano kolkoval denar samo strankam iz mesta Ljubljane, davčni urad za ljubljansko okolico samo strankam iz tega davčnega okraja, davčni urad v Mariboru strankam iz Maribora in njegove okolice, kar je spada pod ta okraj itd. Vendar se more v posebnih primerih kaka posamezna občina ali vas izjemoma prideliti v poslovanje tudi uradu ali zavodu drugega davčnega okraja, zlasti ako ima tjakaj bolj pripravno pot nego li kateremukoli uradu ali zavodu svojega domačega okraja. Davčni uradi smejo o tem odločevati po svobodnem preudarku, takisto smejo, ako bi kateri izmed zavodov, navedenih v priloženem seznamku, odklonil sodelovanje, na njega mesto postaviti najpripravnější poštni urad, ki je bodisi na sedežu dotičnega zavoda ali v njega najbližji okolici. Večjim poštnim uradom je pri tem dajati prednost pred manjšimi. Vsako tako izpremembo morajo davčni uradi takoj javiti pristojni podkomisiji.

V priloženem seznamku so uradi in zavodi, ki so podrejeni neposredno podkomisijam, navedeni na levi strani, uradi in zavodi, ki so dodeljeni davčnim uradom, pa na desni strani takoj za svojimi pristojnimi davčnimi uradi. Ti sami so razvrščeni po abecednem redu.

Ta razdelitev je važna. Od nje namreč je zavisno, kje se mora prijaviti kak posamezni urad ali zavod radi dodelitve pomočkov, potrebnih za kolkovanje, kam naj pošlje svoj obračun o kolkovanju in sploh, kam se mu je obračati v zadevah, tičečih se kolkovanja. Potemtakem bo n. pr. ljubljanska kreditna banka občevala neposredno z ljubljansko podkomisijo, istotako deželna blagajna ali davčni urad v Kamniku. Z mariborsko podkomisijo bo neposredno občevala n. pr. mariborska eskomptna banka ali tamošnji davčni urad, oziroma davčni urad v Lendavi ali v Velikovcu, dočim bo n. pr. mestna hranilnica v Kranju v neposrednem stiku s tamošnjim davčnim uradom itd.

Ljubljanskim državnim uradom, v kolikor niso sami poklicani v sodelovanje, oskrbi kolkovanje blagajniške gotovine ljubljanski čekovni urad (člen 5., odst. 2. pravilnika).

III.

H kolkovanju pripuščeni in od kolkovanja izvzeti bankovci.

Kolkovali se bodo samo bankovci po deset, dvajset, petdeset, sto in tisoč kron, ki so bili svojčas uradno žigosani po oblastvih kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev. A tudi pri teh bankovcih ne bo kolkovati vsega zneska, ki ga stranka predloži v kolkovanje, ampak samo štiri petine (80 %); ena petina (20 %) pa se pridrži nekolkovana kot državno posojilo proti pobotnici. Stranki n. pr., ki predloži v kolkovanje en stotak, je vrniti osemdeset kron v kolkovanih bankovcih; za pridržanih dvajset kron, ki se ne kolkujejo, pa je izdati pobotnico.

Od kolkovanja izvzeti so torej:

- 1.) Enokronski in dvokronski bankovci, ac glede na to, ali so po naše žigosani ali ne.
- 2.) Sploh nežigosani bankovci in taki, ki nosijo znak tuje države, n. pr. Nemške Avstrije.
- 3.) Bankovci z neveljavnimi žigi. Vzrok neveljavnosti žiga more tičati ali v bankovcu samem ali pa v kakovosti žiga. V bankovcu samem n. pr. pri kosih, ki nosijo poleg našega žiga še žig tuje države, zlasti Nemške Avstrije, oziroma, ki se jim pozna, da je bil tuji žig izbrisan. Ker je naša država prva izvedla žigosanje, ni dvoma, da so naši žigi na vseh takih bankovcih neveljavni. Dalje pri kosih, ki se kot pri nas nepriznani sploh niso smeli žigosati, n. pr. dvajsetkronski bankovci II. izdaje, kjer je zlasti paziti, ali ni napis II. izdaja (zweite Auflage) odrezan, istotako pri kosih po 25 K, 200 K in 10.000 K in pri raznem boljševiskem denarju iz Madžarske. Iz žiga

Davčni urad v Šmarju:

Hranilnica in posojilnica v Šmarju.
Hranilnica in posojilnica v Lemberku.
Poštni urad v Loki pri Žusmu.
Hranilnica in posojilnica v Ponikvi ob južni
železnici.

Davčni urad v St. Lenartu:

Okrajna hranilnica v St. Lenartu.
Hranilnica in posojilnica pri Sv. Antonu v
Slovenskih goricah.

Davčni urad v Velikovcu:

Mestna hranilnica v Velikovcu.
Hranilno in posojilno društvo v Grebinju.
Hranilnica in posojilnica v Želinjah.

Davčni urad v Železni kapli.

Občinska hranilnica v Železni kapli.

Prekmurje.**Davčni urad v Murski Soboti:**

Mariborska eskomptna banka, podružnica v
Murski Soboti.

Jugoslovanski kreditni zavod, podružnica v
Murski Soboti.

Poštni urad v Cankovi.
Poštni urad v Gornji Lendavi.
Poštni urad v Petrovcih.
Poštni urad v Prosenjakovcih.
Poštni urad v Rogašovcih.

Davčni urad v Spodnji Lendavi:

Poštni urad v Belatincih.
Hranilnica za belatinski okraj v Belatincih.
Poštni urad v Crenševcih.
Poštni urad v Dobrovniku.

Št.

Priloga C.

Potrdilo

o prejemu nastopnih kolkov in priznanic za kolkovanje kron.

Zavod, oziroma urad	Število kolkov					Priznanic	
	modrorumenih za tisočake K 1000.—	rjavih za stotake K 100.—	zelenih za petdesetake K 50.—	vijoličastih za dvajsetake K 20.—	oranžastih za desetake K 10.—	Blokov po 100 kom.	Serijska — št.

Blagovolite prešteti izročene kolke in priznanice takoj pri prejemu, ker se naknadne reklamacije ne bodo vpoštevale.

dne 19.

(Podpis obeh strank.)

Praktična navodila občinstvu za kolkovanje.

Država je ukrenila kolkovanje v prilog prebivalstvu, zakaj vsaka ponarejena krona se mora prej ali slej plačati iz žepa davkoplačevalcev. Čim hitreje pojde kolkovanje izpod rok, tem bolje za prebivalstvo! Zato pojdite vsi na pomoč državnim organom, ki vodijo kolkovanje!

1. Kako naj se bankovci predložijo komisiji?

Vsakdo zloži bankovce, ki jih prinese kolkovati, po vrstah, t. j. najprej skupaj tisočake, nato stotake, petdesetake, dvajsetake, desetake, in sicer tako, da je nemško besedilo zgoraj. Kolek se namreč prilepi na nemško stran v desni kot. Ves znesek naj stranka predloži v zavetku, na katerem je čitljivo zapisala ime, priimek, poklic in bivališče, vrste bankovcev in vsoto. Vsakdo imej v glavi, koliko prinaša in koliko znaša 20% od tega, da ne bo prepirov.

V kolkovanje naj se predloži čim večje vsote. Vsakdo sme prve dni priti le enkrat kolkovati zase in za svojo družino, in le izjemoma, če je v svojem poslu v prvih treh dneh moral prevzeti še kaj nekolkovanih bankovcev, sme priti potem kolkovati največ še enkrat. Za svojo družino, t. j. za ženo, otroke, hlapce, dekle in kar jih je v enem gospodarstvu, naj pristopi h kolkovanju le eden.

2. Koliko najmanj smeš predložiti?

Prvotni pravilnik dovoljuje, da se prinese kolkovati tudi zneski do najmanj 20 kron. V tem primeru bi stranka dobila nazaj 16 K, za 4 K pa priznanico. Pomislite, koliko dela, če bi jih mnogo nosilo tako majhne zneske! Zato naj jih taki, ki imajo mnogo, rade volje prevzemajo od malih, da se prihrani čas in delo.

Ljudje so zdaj poskrili dvokronske in enokronske bankovce, ker se ne kolkujejo. Zato bode delo kolkovanja težje in seveda dražje. Komisije, če vidijo, da manjka malih bankovcev, enostavno odrede, da sprejemajo v kolkovanje le vsote, ki so s 50 deljive, torej najmanj 50 K, potem 100, 150, 200 itd. tako, da jim ni treba imeti pri roki dvokronskih bankovcev. Občinstvo naj preseže do 40 K zloži z drugimi, da zneso skupaj 50 kron.

3. Rok za kolkovanje.

Prve tri dni kolkovanja se sme še plačevati z nekolkovanimi bankovcem. Vendar naj ljudje ne nagajajo, nego po možnosti prihranijo delo drug drugemu in te tri dni čim bolj omeje medsebojni denarni promet, če ne morejo še plačevati v kolkovanem denarju.

Kolkuje se pri davčnih uradih, denarnih zavodih in tudi drugih uradih, kakor bo v vsakem kraju razglašeno. Tako bo prvih sedem dni.

Potem se kolkovanje omeji za nadaljnjih sedem dni na davčne urade. 14. dan se kolkovanje zaključí. Samo izjemoma bosta podružnici Avstro-ogrske banke v Ljubljani in Mariboru sprejemali bankovce od strank, ki dokažejo, da so brez svoje krivde zamudile rok.

4. Ponarejeno žigosani bankovci.

Žigosati so se smeli le bankovci Avstro-ogrske banke, izdani pred dnem 1. novembra 1918. Kar jih je Avstrija potem natisnila in so jih izdali tudi Madžari, se seveda ne sprejmejo v kolkovanje.

Prevzamejo se torej le bankovci z žigom kakega jugoslovanskega urada, ki je bil upravičen žigosati. Ker kroži dosti bankovcev, kjer je žig slab, imajo komisije naročilo, naj postopajo milo in naj jih zlasti domačinom, ki ne prinesejo sumljivo veliko bankovcev, kolkujejo tudi, če je žig negotov.

Ce pa je žig očitno potvorjen ali če n. pr. nepoznana oseba predloži veliko število bankovcev, vseh enako žigosanih, izkratka, če je stvar sumljiva, se bankovci pridržijo in stranka se mora legitimirati. Ako se vidi, da je stranka predložila bankovce z namenom, da slepari, se lahko aretirajo na licu mesta. Glede vsega takega denarja bo odločalo ministrstvo.

5. Varnostne odredbe.

Ker gre za državne koristi, naj občinstvo pomaga državnim organom, da se zapreči kolkovanje kron, ki prihajajo iz inozemstva.

Promet z inozemstvom bo te dni zaprt. Vsi varnostni organi imajo zlasti po železnicah, še bolj pa po avtomobilih, pravico do telesne preiskave. Sumljive ljudi bodo ustavljali.

Trgovcem in obrtnikom, ki bi zaradi kolkovanja zvišali cene, se bodo zaprle trgovine in poslovavnice, sami pa bodo vrhutega kaznovani z zaporom.

Trgovanje s kolki je kaznivo. Kolek, ki ga kdo kakorkoli dobi v roko, mora takoj oddati najbližjemu davčnemu uradu.

Ljubljanski bančni zavodi in 20%ni pridržek pri novih vlogah.

Ljubljanski dopisni urad doznava iz uradnega vira:

Deželna vlada za Slovenijo se je obrnila na ljubljanske bančne zavode, naj nekoliko omilijo prakso glede 20%nega pridržka pri novih vlogah. Dne 23. t. m. so ti zavodi sklenili, da se opusti pri novih vlogah 20%ni pridržek, ako stranka izjavi, da bo dvignila vloženo vsoto le po predhodni šestmesečni odpovedi. V tem primeru dobi stranka knjižico, oziroma potrdilo, na celokupno

vsoto brez odbitka in banka sama prevzame 20%no priznanico. — Ta ugodnost velja, dokler se ne izvede markiranje bankovcev.

Razglasi deželne vlade za Slovenijo.

Ukaz ministra notranjih stvari z dne 15. novembra 1919., št. 8131, o proslavi državnih praznikov.

1.) Prvi december (18. novembra po starem koledarju) kot dan, ko je Njegova kraljevska Visokost prestolonaslednik v prošlem letu proklamiral edinstvo našega troimenega naroda Srbov, Hrvatov in Slovencev v enotno državo teh treh delov enega in istega naroda pod žezlom dinastije Karagjorgjevičev, naj se po odločbi kraljevske vlade tudi letos in v bodoče proslavlja kot državni praznik.

Istotako je proslaviti kot državna praznika:

2.) Petrov dan, 12. julija, kot rojstni dan Njegovega Veličanstva kralja Petra I. in

3.) Vidov dan, 28. junija, kot spominski dan preminulim borcem za vero in domovino.

Na te dni bode v vseh cerkvah in svetiščih vseh veroizpovedanj v vsem kraljestvu svečana služba božja z običajnimi obredi in pa vojaška parada. Poklonitev in čestitanje naj se vrši po običajni praksi v zmislu odredbe o državnih praznikih z dne 23. februarja 1907.

Po sebi se umeje, da morajo biti te dni zatorjene vse šole, da počivajo delo vobče, posebno pa pri državnih in drugih javnih oblastvih, da se čim večje število prebivalstva in zlasti mladine udeleži teh proslav.

V Ljubljani, dne 19. novembra 1919.

Deželna vlada za Slovenijo.

Predsednik: dr. Žerjav s. r.

Proslava državnega praznika dne 1. decembra 1919.

V proslavo državnega praznika ujedinjenja Srbov, Hrvatov in Slovencev v enotno državo se bode darovala dne 1. decembra t. l. v tukajšnji stolnici ob desetih slovesna pontifikalna maša z zahvalno pesmijo.

Po cerkveni slavnosti je vojaška parada. Ob dvanajstih dopoldne je v poslopju deželne vlade, na Bleiweisovi cesti št. 10, svečana poklonitev in čestitanje. Korporacije in društva, ki se žele udeležiti te poklonitve, naj blagovolijo naznaniti to najpozneje do dne 28. novembra ustno ali pismeno predsedništvu deželne vlade.

Predsednik: dr. Žerjav s. r.

Razglasi delegacije ministrstva financ za Slovenijo in Istro v Ljubljani.

Razglas.

2414

Minister za prehrano in obnovo dežel je izdal pod I. št. 21.458 dne 4. oktobra 1919. nastopni odlok o regulaciji preskrbe s poljskimi produkti onih tujih državljanov, ki imajo svoja posestva na ozemlju kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev, sami pa stalno bivajo v inozemstvu:

Tuji državljani, katerih nepremično posestvo je na ozemlju kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev, odnosno na tej strani demarkacijske črte, imajo pravico izvoziti s tega posestva eno količino življenskih potrebščin, ki jim je potrebna za lastno prehrano družine, in to za dobo enega leta.

V ta namen morajo take osebe, ako žele prenesti hrano s svojih posestev preko državnih mej, odnosno preko demarkacijske črte, naznati natančno število družinskih članov ter temu naznaniti priložiti: 1.) potrdilo svojega oblastva o številu družinskih članov in 2.) potrdilo oblastva, kjer je njih posestvo, o lastnini in velikosti posestva in letnega denosa.

Ministrstvo za prehrano in obnovo dežel bo na podstavi gorenjih potrdil določilo količino hrane, ki jo prosilci smejo izvoziti.

Delegacija ministrstva financ za Slovenijo in Istro v Ljubljani,
dne 7. novembra 1919.

Razglas.

2415

Generalna direkcija carin ministrstva financ v Beogradu je z odlokom c št. 17.795 z dne 26. septembra 1919. izdala vsem carinskim uradom kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev nastopni ukaz:

Da se poveča proizvajanje premoga in da se pospeše posli, ki pri tem prihajajo v poštev, je odločil ministrski svet v seji dne 5. t. m. pod R. št. 3471, da se taksa, ki jo pobira vojno ministrstvo ob uvozu razstrelil, zmanjša na eno četrtino in da se potrdila za uvoz razstrelil kakor tudi potrdila za oprostitev od plačila izvozne in uvozne carine izdajajo po rudarskih glavarstvih (rudarskih upravah) v posameznih pokrajinah in tamšnjih finančnih delegatih.

Carinskim uradom je naročeno, naj se ravna po tem, z opombo, da velja ta ukaz izza dne 5. septembra t. l. ter da ga je uporabljati samo tedaj, kadar gre za produkcijo premogovnikov; sicer pa se morajo carinski uradi v vsem ravnati po prej izdanem razglasu pod c št. 3772/19, ki se nanaša vobče na rudarska podjetja.

Delegacija ministrstva financ za Slovenijo in Istro v Ljubljani,
dne 7. novembra 1919.

Razglas.

2416

Generalna direkcija carin ministrstva financ v Beogradu je razglasila pod c št. 21.727 z dne 24. oktobra 1919.:

Na podstavi sklepa carinskega sveta, in na podstavi člena 22. zakona o splošni carinski tarifi je gospod minister financ z ozirom na veliko gomiljenje blaga pri carinskih uradih odločil:

1.) da se izza dne 1. novembra t. l. do nadaljnje odredbe pri vseh carinskih uradih rok prostega ležanja na carinskih razkladiščih in v carinskih skladiščih skrajša od pet na tri dni kakor tudi, da se ležarska taksa poviša na dvakratni iznos, in

2.) da se za dobo od dne 1. novembra t. l. do nadaljnje naredbe roki iz člena 128. carinskega zakona, ki so predpisani za ležanje blaga v carinskih skladiščih in na carinskih razkladiščih, skrajšajo, in sicer:

a) na pet dni, ako se blago rado pokvari, kakor vrtni in poljski pridelki, jedila in pijače vobče;
b) na deset dni za obširno blago, kakor za les, predmete iz lesa, kamena in kovin itd. in
c) na petnajst dni za vse drugo blago brez razlike.

Ako bi se blago tudi po rokih, navedenih pod 2., ne dvignilo iz carinskih skladišč ali carinskih razkladišč, bodo carinski uradi s takim blagom postopali po določilih, navedenih v po-

glavju VIII. carinskega zakona (členi 128. do 137.), tako da se blago izroči prodaji. Prodaja blaga v vrednosti preko dvesto (200) dinarjev se bo objavljala z oglasi v pokrajinskih službenih listih.

Delegacija ministrstva financ za Slovenijo in Istro v Ljubljani,
dne 7. novembra 1919.

Št. A I 6311/1 ex 1919.

2390 3—1

Razglas

o vložitvi izkaza hišnih stanovalcev (hišni izkaz, oziroma stanovanjski izkaz) za priredbo dohodnine za leto 1920.

Po § 200. zakona o osebnih davkih se pozivljejo vsi posestniki hiš v Sloveniji, v katerih se stanuje, naj vložijo sami ali po svojih namestnikih pri pristojnih davčnih okrajnih oblastvih (v Ljubljani pri davčni administraciji) najkasneje do dne 30. novembra 1920.

na predpisanih obrazcih izkaz vseh v hiši stanujočih oseb, urejen po stanovanjih, oziroma poslovnih lokalih.

Ta izkaz mora pri poslopih, oddanih v najem, izkazovati najemščino in morebitne podnajmodajalce v obliki najeminske napovedi, v kateri je navesti ime in vrsto poklica ali opravila stanovalcev.

Podnajmodajalci morajo napovedati svoje podnajemnike in najemnine, ki jih le-ti plačujejo, predstojniki hišnega gospodarstva (družine) pa vse osebe, spadajoče k njih gospodarstvu, zlasti one, ki imajo svoje lastne dohodke.

Za one osebe, ki ne stanujejo v poslopih, katerih se tiče izkaz, n. pr. najemnike prodajalnic, letoviščarje itd., je navesti v razpredelu »Opomba«, kje prebivajo stalno.

Posestnikom hotelov in gostiln ni treba vlagati hišnih izkazov glede potnikov, v kolikor le-ti ne ostajajo pri njih dalje nego tri mesece nepretrgoma, vlagati pa morajo take izkaze lastniki »hotelov-garni«, penzij i. dr.

Predpisani obrazci, in sicer:

a) hišni izkaz, ki ga izpolni lastnik poslopij, oddanih v najem;
b) stanovanjski izkaz, ki ga izpolni predstojnik hišnega gospodarstva (družine), oziroma najemnik, in

c) zaznamek prebivalcev v poslopih, ne oddanih v najem, ki ga izpolni hišni lastnik ali njegov namestnik,

se dobivajo brezplačno pri pristojnih davčnih okrajnih oblastvih, davčni administraciji v Ljubljani in pri vseh davčnih uradih.

Hišne prebivalce je izkazati po stanju z dne 15. novembra 1919.

Kdor bi se branil vložiti izkaz ali pa bi ga vedoma izpolnil napačno, se po § 247. zakona o osebnih davkih kaznuje z globo do 400 K.

Delegacija ministrstva financ za Slovenijo in Istro v Ljubljani,
dne 31. oktobra 1919.

Za delegata: Bajič s. r.

Razglasi vojaških oblastev.

Št. 13.607/19.

Prejemki rezervnih častnikov.

Po naredbi komande Dravske divizijske oblasti E. br. 10.593 z dne 30. oktobra 1919. gredo rezervnim častnikom za čas orožne vaje prejemki po srbskih predpisih (plača in dnevnica), ako pa so uradniki civilnih državnih, odnosno samoupravnih oblastev, samo morebitna razlika med prejetimi civilnimi pristojbinami in vojaško pristojbino.

Vsak rezervni častnik, ki je služil v naši vojski orožno vajo, naj pošlje svojemu poveljništvu potrdilo pristojnega magistrata, občine ali policijskega urada, v kateri civilni službi je bil, odnosno, da je bil brez službe. Oni, ki so bili v službi civilnih državnih ali samoupravnih oblastev, morajo razen tega predložiti potrdilo pristojne civilne blagajne, katere pristojbine so dobivali v mesecih, ko so služili orožno vajo.

Vojaška intendantca za Slovenijo v Ljubljani,
dne 11. novembra 1919.

St. 12.289/1—19.

Poizvedba.

Vsakdo, ki ve za prebivališče sanitetnega poročnika Petra Dakoviča, naj to ustno ali pisмено javi podpisani vojaški intendantci.

Vojaška intendantca za Slovenijo v Ljubljani,
dne 12. novembra 1919.

Razglasi drugih uradov in oblastev.

A 313/18.

2349 3—3

Poklic dediča neznanega bivališča.

Uršula Haigee, rojena Znidaršič, bivša vdova Kres, posestnica na Jarčjem vrhu št. 24, občina Bučka, je dne 24. julija 1918. umrla. Poslednja volja se je našla.

Zapustničin sin Ludovik Kres, ki mu gre po materi nujni dedni delež in čigar bivališče sodišču ni znano, se pozivlje, naj se tekom enega leta od danes dalje zglaš pri tem sodišču. Re preteku tega roka se bo razpravljala zapuščina z ostalimi dediči in z gospodom Petrom Počem, železniškim uradnikom v p. v Krškem, ki se je postavil odsotnemu Ludoviku Kresu za skrbnika.

Okrajno sodišče v Krškem, oddelek I.,
dne 1. oktobra 1919.

Firma 1247, zadr. V 69/35.

2334 3—3

Razglas.

V zadružnem registru se je izvršil dne 19. septembra 1919. pri zadrugi:

Sodarska zadruga v Tacnu pod Šmarno goro, registrovana zadruga z omejeno zavezo, s sedežem v Tacnu nastopni vpis:

Po sklepu občnega zbora z dne 2. marca 1919. se je zadruga razdružila in je stopila v likvidacijo.

Likvidatorja: člana načelnštva Josip Čizman in Martin Medved.

Likvidacijska firma:

Sodarska zadruga v Tacnu pod Šmarno goro, registrovana zadruga z omejeno zavezo, v likvidaciji.

Podpis firme: Pod likvidacijsko firmo se likvidatorja podpisujeta svojeročno.

Upniki naj se zglase pri zadrugi.

Deželno kot trgovinsko sodišče v Ljubljani, oddelek III.,
dne 11. septembra 1919.

Razpis.

2420

Za leto 1919. se podele nastopne baron Karel Wurzbachove ustanove za invalide in hiralee:

a) tri ustanove po 120 K za Ljubljančane;
a) tri ustanove po 60 K za vojake iz Kamnika, Homca ali Jarš in

c) tri ustanove po 60 K za rojake iz Vintarjevca v občini Šmartnem pri Litiji.

Pravico do teh ustanov imajo v prvi vrsti taki ubogi vojaški invalidi od stražmeštra ali narednika nizdol, ki so lepega vedenja in vsled ran, zadobljenih v vojni, nezmožni, da bi se preživljali sami.

Ako bi se za omenjene ustanove ne zglašilo zadostno število vojaških invalidov, imajo pravico do njih tudi drugi taki ubožci iz imenovanih krajev, ki so lepega vedenja in se zaradi bolezni in starosti ne morejo preživljati sami.

V obeh primerih je dokazati sodno neomažeževanost.

Prosilci za eno teh ustanov naj vložijo svoje prošnje najkasneje do dne

1. decembra 1919.

po pristojnem oblastvu, t. j. po mestnem magistratu ljubljanskem, oziroma po županstvu svojega rojstnega kraja, na podpisano komisijo.

Prošnjam je priložiti dokazilo za upravičenost do ustanov.

Komisija za začasno vodstvo in likvidacijo deželne uprave v Ljubljani,
dne 16. oktobra 1919.

Ta številka velja 80 v.